

Grundlæggende undervisningsmateriale

Hospicemetoder i praksis

43436

1. Ideer til tilrettelæggelse/afholdelse/gennemførelse

Det kan ikke anbefales at afvikle forløbet som split, idet der indgår samtaleøvelser. For at disse øvelser skal lykkes, er det en forudsætning at deltagerne har opnået en del tryk og tillid i forhold til hinanden.

En model kunne evt. være at deltagerne var på skolen i 4 dage, derefter ca. 2 – 3 uger i praksis hvor de kan afprøve det de har lært, derefter 1 dag på skole igen, hvor der sættes fokus på de problemstillinger der er svære for den enkelte deltager.

Tema: Den palliative indsats i Danmark

Emner:

- WHO's definition
- Hospice i Danmark
- Hvad forstås ved hospicemetoder i praksis
- Pårørendes rolle
- Symptomer, observationer, symptomudredning, behandling
 - Træthed, madlede, mundtørhed, depression, smerte, angst/uro, forstoppelse, åndenød, forvirring, synkebesvær, hoste, kvalme, opkastning

Tema: Hvilke rettigheder/muligheder findes der for den døende og dennes pårørende?

Emner:

- Servicelovens tilbud i forhold til omsorg for og pleje af døende
- Lov om patienters retstilling
 - anke/klagemuligheder

Tema: Eksistentielle/åndelige behov

Emner:

- Eksistentielle og åndelige spørgsmål
- Tolkningsramme og sprog
- Andre trosretninger, fremmede religioner og kulturer

Tema: Den svære samtale

I dette tema er det specielt vigtigt, at såvel deltagere som undervisere forholder sig konkret til, hvilke rammer den enkelte deltager skal fungere i. Er det eget hjem eller hospitalsafdeling med flersengsstuer. I eget hjem kan den døende selv – i stor udstrækning – bestemme døgnrytmen samt indretning af hjemmet; det forholder sig helt anderledes på en hospitalsafdeling. Hvilke problemstillinger medfører disse ting, og hvordan kan de løses. Disse spørgsmål drøftes indgående i dialog med deltagerne.

Emner:

Ved gennemgang/drøftelse af alle emnerne indtænkes de pårørende og deres behov for omsorg og støtte.

- aktiv lytning – find åbningen og tidspunktet
- kommunikation som begreb – totalkommunikation
- plejepersonalets frygt for at indgå i samtaler med døende og deres pårørende
- hvad kan den døendes angst handle om
- 10 gode råd fra en døende til sin ledsager (www.hospice.dk)
- Praksiseksempler
- Øvelser 2 + 2
- Rollespil
- Videoptagelser – analyse – drøftelse med fokus på de elementer, der fungerer godt.
- Hvad fungerer godt – hvad skal trænes mere

2. Cases/opgaver/undervisningsmateriale

Meget materiale fra Faglige retningslinier for den palliative indsats, behandling af døende og åndelig omsorg for døende.

Deltagernes egne praksiseksempler danner udgangspunkt for den konkrete undervisning og træning.

3. Baggrundslitteratur

Det Ethiske Råd (www.etiskraad.dk)
Behandling af døende - de svære beslutninger
2002

Det Ethiske Råd (www.etiskraad.dk)
Åndelig omsorg for døende - udtalelse fra det Ethiske råd

Sundhedsstyrelsen (www.sst.dk)
Faglige retningslinier for den palliative indsats - omsorg for alvorligt syge og døende
1999

Hospicemetoder i praksis

Grundlæggende undervisningsmateriale

Samtaletræning - håndbog i præcis kommunikation
Erno Metze, Jørgen Nystrup
Munksgaard

Samtale med patienten - kommunikation og forståelse
Carl Erik Mabeck
Lægeforeningens forlag
København 2000

Pårørende i den palliative indsats - synlige deltagere med egne behov
Forskningsprojekt
Karen Marie Dalgaard
Dansk Sygeplejeråd 2001

Palliativ indsats i Danmark
Christian Juul Busch, Preben Cramon, Helle Timm
DSI rapport 97.01

Omsorg for alvorligt syge og døende - om hospiceprogrammer og andre initiativer
inden for den palliative indsats
Sundhedsstyrelsen 1996

Sygeplejen i den palliative indsats
Madsen, Kirsten Halskov, Madsen, Lisbeth Due
Munksgaard Bogklubber 2000

Omsorg, krop og død - en bog om sygepleje
Hansen, Helle Plough
Gyldendals boghandel 1998
Nordisk Forlag A/S

I døds skygges dal
Nielsen, Rita
Unitas

I fremmed land
Nielsen, Poul A.
Unitas

Lys bag døden
Mørch-Nielsen, Kirsten
Unitas

Roserne vokser i dale
Nielsen, Rita
Unitas

Åndelig omsorg – en lærebog
Kari Martinsen, Katie Eriksson og Joyce Travelbee i nyt lys.
Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck

www.hospice.dk

Retningslinier for den alvorlige samtale
www.dadlnet.dk

www.palliativ.dk

www.nfpv.org

www.sst.dk

www.sm.dk

www.retsinfo.dk

Tidsskriftartikler:

Bedre liv til terminalpatienter
Sygeplejersken nr. 42 s.12-13

Indsats for døende mangelfuld
Sygeplejersken nr. 42 s. 14-15